
Sommige klanten
van Mookus vragen
wanneer de betonnen
wanden worden
afgewerkt.

INDUSTRIËLE LOOK IN VOORMALIGE KERK

Tekst en fotografie: Klokhuis tekst en foto

Het is even wennen in de Kampense wijk Brunnepe. In de Noorderkerk wordt niet meer gekerkt, maar gekneed. En Mookus Fysiotherapie heeft voor het nieuwe onderkomen een stoere wandafwerking gekozen. De vuurdoop voor Stucco Industriale.

Hout uit de kerk is hergebruikt
in de fysiotherapiepraktijk,
onder meer in de lange tafel.

De karakteristieke kerkraden zijn goed te zien

Warme doos

Door het teruglopende kerkbezoek ontkomt de Hervormde Gemeente Kampen niet aan bezuinigingen en het sluiten van een aantal kerkgebouwen. Eén daarvan is de Noorderkerk. Het godshuis aan de Noordweg in de wijk Brunnepe is in 1916 in gebruik genomen. Precies een eeuw later, in 2016, werd de afscheidsdienst gehouden. Een symbolisch moment, want eigenlijk werd de Noorderkerk al vanaf eind 2014 niet meer gebruikt en in 2015 zelfs te koop gezet. Een koper vinden was niet eenvoudig want

wat wil en kun je precies met zo'n gebouw? Voor fysiotherapeut Patrick Mookus was het ook niet meteen een één-tweetje, maar als het zaadje éénmaal is geplant... Een kerkgebouw is immers een unieke plek om in te werken en de bestaande praktijkruimte werd wat krap. Het gebouw vroeg wel wat werk voordat fysiotherapie Mookus er de eerste klanten kon ontvangen. Er moesten behandelruimtes komen en goede isolatie was een must. Daar blonk de 100 jaar oude kerk namelijk niet in uit. Alle buitenwanden aan de binnenzijde isoleren

Een stuk relaxter werken

De kalkafwerking heeft wel de looks van beton maar niet de hardheid uiteraard. Hij is echter wel een stuk gemakkelijker te repareren.

was te ingrijpend. Een goed afschermende doos-in-doos bleek echter een prima optie. De buitenwanden ervan zijn met Fermacell-platen gemaakt. Op strategische plaatsen hebben ze hoge glazen vensters, zodat vanuit de warme binnenruimtes de karakteristieke kerkraden met hun vorktraceringen en glas-in-lood goed te zien zijn. Tussenwanden in de doos-in-doos zijn met gewone gipsplaten dichtgezet.

Voorpremière

Fysiotherapeut Mookus wilde elke ruimte een 'wauw-effect' meegeven. Zo is er een kamer met een systeemplafond dat een blauwe lentehemel met schapenwolkjes nadoet. In de toiletruimte zijn wanden met een beton ciré-achtige mortel afgewerkt. En in de vergaderruimte staat een lange tafel die is gemaakt van de voetenbankjes uit de kerk.

Wat vooral in het oog springt, is de afwerking van de wanden van de omloop en de gang op de eerste verdieping. Die hebben een ruig, industrieel karakter, ze zien eruit als in het werk gestort beton. De afwerking heet dan ook Stucco Industriale. "Mookus kwam dit bij afbouwmaterialenhandel BMN Wijcks in Kampen tegen op een staal en was meteen enthousiast, dit moest het worden", zegt stukadoor Tommy Stijf. Zijn Stucadoorsbedrijf Stijfabouw uit Kampen deed de industriële afwerking (en nog een paar andere) van de in februari geopende fysiopraktijk. Eigenlijk lopen fysiotherapeut en stukadoor een beetje voor de muziek uit want het nagelnieuwe product van Stucco d'Or wordt pas in april officieel geïntroduceerd. Zo'n groot project kon moederbedrijf SPS echter niet laten lopen, het gaat immers wel om zo'n 120 m² en dat is een mooie binnenkomer voor een nieuwe decoratieve wandafwerking.

Gietgallen en stortnaden

“Stucco Industriale is een kalkpleister waar je een industriële betonlook mee kunt maken”, zegt Reynoudt Koning van SPS bv. Een échte betonlook wel te verstaan, dus niet een gladde, gevlamde afwerking zoals Concreto, die Stucco d’Or ook in het assortiment heeft. “Dat soort afwerkingen geven echt een ander beeld. Ze missen de gietgallen en stortnaden die je in beton ziet. Dat proberen we na te bootsen met de Industriale.” Stukadoor Stijf doet uit de doeken hoe hij dat in de voormalige kerk heeft gedaan. “Het is een poeder, je maakt het aan met water. Je zet de mortel op met een spaan. Daar breng je een transparante kunststof folie op aan. Die druk je goed aan en je maakt het geheel vlak met een spackmes. Je laat de folie een tijdje zitten, zo’n 6

tot 14 uur; dat is een beetje afhankelijk van het effect dat je wilt creëren. Als je de folie eraf haalt heb je het eindresultaat, een grijs oppervlak met gaatjes erin.”

“Die gaatjes komen door de lucht die in de kalkmortel zit”, legt Iwan Hoogers van SPS uit. “Als je de folie aandrukt, zoeken de luchtbelletjes een weg naar buiten. Maar doordat je het oppervlak hebt afgesloten, kunnen ze daar niet verder. Dat maakt de gaatjes aan het oppervlak die je ook in gestort beton ziet.”

De stortnaden zijn een ander verhaal; die heeft Stijf gecreëerd door de vellen folie net niet tegen elkaar aan te plakken. “Als je zo’n vel dan aandrukt, pers je wat van het materiaal naar buiten. Dat laat je zitten zodat je rilletjes langs de randen van de vellen krijgt.”

Het moet op beton lijken en dat is nu eenmaal niet paars of geel

Een eeuw lang was de Noorderkerk in Kampen een echte kerk. Nu zit er een praktijk voor fysiotherapie in.

Grondige voorbereiding

De stukadoor heeft een aantal wanden in de voormalige kerk op deze manier afgewerkt, waaronder een lange gang die over vrijwel de gehele breedte van het gebouw loopt. "Maar het mooie is dat we die oppervlakken niet in één keer hoefden te doen. Je werkt in vlakken van maximaal 100 bij 140 centimeter, dat is het formaat van zo'n vel folie. Als je een vlak hebt gedaan, zet je de mortel voor het volgende vlak op; tegen het andere vlak aan. Dat kan zelfs een dag later, en dat maakt het wel een stuk relaxter werken."

De methode vraagt wel meer voorbereiding dan de meeste andere wandafwerkingen. Stijf zette alle vlakken van tevoren uit op de wand, om een goede verdeling te krijgen. De ondergrond bestaat uit Fermacell-platen. Omdat voor de Stucco Industriale een behangklare ondergrond nodig is, is die klasse B/C afgewerkt. Stijf deed de afwerking samen met een van zijn medewerkers. Zeker omdat het om een nieuw product ging, was het even zoeken naar dezelfde manier van werken. Zo kwamen ze erachter dat de een het materiaal iets dikker opzette dan de ander. Door de vlakken en het getekende uiterlijk van het oppervlak vallen de dikteverschillen echter niet op. Het enige waar je het aan zou kunnen zien is dat de dikker opgezette vlakken iets meer luchtbelletjes vertonen.

Betonlook afwerkingen zijn er legio maar niet met de voor beton zo karakteristieke stortnaden.

Over Stucadoorsbedrijf Stijfabbouw

Decoratieve wandafwerkingen zijn zo langzamerhand de specialiteit van Stucadoorsbedrijf Stijfabbouw. Het bedrijf uit Kampen is 18 jaar oud en doet naast het decoratieve werk al het voorkomende stukadoorswerk, zowel binnen als buiten; ook sauswerk zit in het pakket. De klantenkring bestaat voornamelijk uit particulieren, maar het werkteerein wordt steeds breder, met ook zakelijke opdrachtgevers. Het werkgebied van Stucadoorsbedrijf Stijfabbouw loopt van Dronten tot en met Zwolle, en ver daarbuiten voor een aantal vaste afnemers.

www.stijfabbouw.nl

Het 'gehavende' uiterlijk wordt gemaakt door de natte afwerking te bedekken met kunststof vellen.

Twee tinten grijs

De gelijkenis met een gestorte betonwand is behoorlijk groot, het enige wat er nog aan ontbreekt zijn grindnesten. Wat een belangrijke bijdrage aan de goede overeenkomst levert, is de kleur van de wandafwerking. Die is grijs. “Net als beton”, zegt Reynoudt Koning. “We gaan Stucco Industriale dan ook niet in allerlei kleuren leveren. Deze kleur en nog een donkerder grijs; dat is het. Het moet op beton lijken en dat is nu eenmaal niet paars of geel.”

Qua stootvastheid moet de kalkafwerking het natuurlijk wel afleggen tegen echt beton. Daar staat tegenover dat het materiaal goed te repareren is. Dat komt goed van pas bij het

premièreproject, want één van de stopcontacten in de wand zat niet goed vast en is er uitgetrokken. “Daarbij is een stuk van de afwerking mee gekomen”, zegt de stukadoor. “Maar dat is prima bij te werken, en zonder dat dat een lelijke plek achterlaat.”

Voor de klanten van Mookus is het allemaal wel even wennen. Sowieso dat ze naar de fysio gaan in het gebouw waar ze vroeger naar de dienst gingen. En toch ook die industriële afwerking. “Ik hoor dat er over de Industriële-wanden al een paar keer is gevraagd wanneer ze worden afgewerkt”, zegt Stijf. “Dat betekent dat we het goed hebben gedaan!”

Elke ruimte in de voormalige kerk moest een wauw-factor krijgen.

